

CENY PRENUMERATY:
Prenumerata miejscowa jednego wydania bez dostawy K 10-30, z dostawą K 12-30. — Prenumerata miejscowa obydwu wydań bez dostawy K 20—, z dostawą K 22—. Prenumerata zamiejscowa jednego wydania w całym Państwie Pocztem K 12-50, zamiejsc. obydwu wyd. K 22—. Za zmianę adresu dopłaca się 30 halerczy.
Cena egzemplarza we Lwowie **60 hal.**
na prowincyi
Adres Redakcyi i Admin.: LWÓW, SOKOŁA 4.

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz nonpar. 1 K (1 Mk.). Drobnie ogłoszenia od wyrazu 30 h (30 k) tustym drukiem 60 h (60 k) — „Nadzieja” lub „Nekrologia” za wiersz nonpar. 3 K (3 Mk.). Komunikaty i podobne za wiersz nonpar. 5 K (5 Mk.). Do ogłoszeń umieszczanych w numerach świątecznych, sobotnich i niedzielnych dopłaca się 50 procent.
W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną” i „Gazetę Wieczorną” w biurze dzienników „Promień”, ul. Włódk 1 15.

GAZETA

WIECZORNA

wychodzi codziennie o godzinie 7 po poł. i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna”),

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokola 4/A. Kopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 5025. Lwów, wtorek 13 stycznia 1920 Rok X

Wojska czerwone zajęły Żmerynkę! Rostow w przededniu upadku!

Słów kilka o zadaniu prasy.

Lwów, 12 stycznia.

Niektórym piśmie, i to bardzo wpływowym, a zatem odpowiedzialnym, podoba się osobę naczelnika państwa osnuwać przedzą „plotek”.

Korzystając z tych „plotek” pisma te wypisują długie kazania o podziale odpowiedzialności pomiędzy naczelnika państwa a rząd. Zpominają jednak te pisma o jednym, mianowicie o tem, że same nie są odpowiedzialne, ale właśnie odpowiedzialne i to w wysokim stopniu, przed forum opinii publicznej i nie tylko przed forum opinii publicznej.

Minęły bowiem czasy rządów zaborczych, kiedy udrapowanie się w taki lub inny płaszcz tak zwany „narodowy”, pozwalało bezkarnie przeciwnika politycznego odsądzać nawet od charakteru i przekonania narodowych, nawet od przynależności do narodu. Minęły bezpowrotnie czasy, kiedy z powodu zaborczego charakteru rządu, można było i należało walczyć z rządem dla zasady.

Tej metody nie wolno przenosić na dzisiejsze czasy, gdyż grozi ona zarówno niebezpieczeństwem dalszego trwania niewolnictwa ducha, ale co gorsza, niebezpieczeństwem rosyjskiego nihilizmu.

Dalecy jesteśmy od dnia bałwochwaltwa, i nie tylko bałwochwaltwa, ale brak krytyki uważaliśmy za zjawisko niezdrowe. Szanujemy również rolę dziennikarzy i publicystów powołanych do pełnienia odpowiedzialnej służby, odpowiedzialnej przed forum publicznym i przed własnym sumieniem.

Jakżeż jednak maczej rzecz wygląda, gdy nawet poważni publicyści pozwalają sobie na takie np. odezwanie się o działalności naczelnika państwa: „Opinia ta „plotką” zaalarmowana jest zdaniem, że naczelnik państwa zupełnie opacznie pojmuje obowiązki i prawa wzajemne rządu i głowy państwa parlamentarnej Rzeczypospolitej — i oczekuje od rządu kategorycznego sprostowania tego opaczego poglądu”.

Lekkomyślny publicysta idzie tym razem tak daleko, że jak pierwszy lepszy szlachetka na rozwohrzonym sejmiku starej Rzeczypospolitej krzyczy o zakusach na „absolutum dominium”.

Krzyczy, bo jakkolwiek powinien być, jako publicysta odpowiedzialny, tak jak sędzia lub ka-

Ciąg dalszy na str. 2 giej.

Wojska czerwone zajęły Żmerynkę!

Wiedeń, 12 stycznia.

(Telef.) (m). Komunikat bolszewicki donosi z frontu południowego, co następuje: W rejonie Winicy zajęły czerwone wojska Żmerynkę. W rejonie Czajewo zajęto miasteczko Iwangród. Nieprzyjaciel cofa się do Elizawetgradu. W rejonie Melitopola zajęła czerwona armia szereg miejscowości, położonych 50 wiorst na północ i 50—60 wiorst na północny wschód od Melitopola. W rejonie Biediańska według nadchodzących dalszych informacji przy zajęciu stacji Care-Konstantynówki, wzięto do niewoli 8 eszelonów wraz z per-

sonadem sanitarnym i medycznym. W rejonie Nowoczerkawska 7. stycznia o 11 w nocy zajęto Nowoczerkask i kilka wsi o 10 do 12 wiorst na północny wschód i zachód od stacji Razdorskaja, poczem czerwona armia dotarła do domu koło Konstantynowskiej. Tu w walkach w rejonie tej stacji wzięto leńców, karabiny maszynowe, kilka sztubów i obozy. W rejonie Cymiliańska weszły czerwone wojska na linię Brienko, 16 wiorst na północ od Mikołajewskoj, Czertkowskaja, Nowocymiliańska, Werchne Kurmojarsk.

Upadku Rostowa oczekują bolszewicy!

Wiedeń, 12 stycznia.

(Telef.) (u) Z Moskwy iskrowo donoszą: Całe prawe wybrzeże Morza Azowskiego, z wyjątkiem Rostowa i Ujścia Donu, znajduje się w rękach czerwonej armii. Denkiem ucieki na okre-

cie. Upadek Rostowa jest spodziewany łądą cwiła. Operujące na tyłach resztek armii ochotnicze oddziały Budennego dają gwarancję pomyślnego wyniku walki.

Na Ukrainie szaleje tyfus!

Wiedeń, 12 stycznia.

(Telef.) (u) Z Bukaresztu donoszą: Na całej

Ukrainie szaleje epidemia tyfusu, zwłaszcza na terenach, na których toczą się walki.

Bunt żołnierzy Kołczaka!

Wiedeń, 12 stycznia.

(Telef.) (u) Z Moskwy iskrowo donoszą: W nikolsko-rijskim garnizonie wśród żołnierzy

Kołczaka wybuchło powstanie. Wojsko japońskie zgłotliło ten bunt. 300 powstańców zostało rozstrzelanych.

Po 10 tysięcy miesięcznie.

Wiedeń, 12 stycznia.

(Telef.) (u). Z Waszyngtonu donoszą: Amerykańskie ministerstwo marynarki dostarczy okrętów dla przewozu Polaków, Czechosłowaków, Jugosłowian i Rumunów, którzy dotąd walczyli w związku z armją Kołczaka przeciw bolszewikom. Transportowanie wojsk do ojczyzny będzie się odbywać w ten sposób, że miesięcznie zostanie po 10 tysięcy ludzi przewiezonych,

Anglia i Francja uznają Rosję sowiecką?

Wiedeń, 12 stycznia.

(Telef.) (u). Z Moskwy donoszą: Podczas pobytu Clementau w Anglii, przy omawianiu stosunków rosyjskich z Lloyd Georgem, obaj mężowie doszli do przekonania, iż Anglia i Francja będą musiały uznać Rosję sowiecką. (Wiadomość tę, ja o pochodzącą z kół sowieckich należy przyjąć z pewnem zastrzeżeniem. — Przep. Red.)

Polska a Niemcy.

BERLIŃSKA UMOWA GOSPODARCZA UNIEWAŻNIONA.

Paryż, 11. stycznia.

(PAT). (Havas). Delegaci polscy złożyli oświadczenie wobec Niemców, że uważają umowy gospodarcze, zawarte w Berlinie za unieważnione. Od chwili obecnej administracja Górnego Śląska przechodzi na państwa sprzymierzone.

PROWIZORYCZNY UKŁAD W SPRAWIE PRZEWOZU WOJSK

Paryż, 11. stycznia.

(PAT). (Havas). Dziś podpisano układ prowizoryczny w sprawie przewozu wojsk z Prus wschodnich.

UGODA POLSKO-NIEMIECKA.

Paryż, 11. stycznia.

(PAT). (Havas). Po wzajemnym porozumieniu

podpisano dziś następującą ugodę: Niemcy zobowiązują się powrócić Polsce zapłacone przez gminy i powiaty polskie na rachunek państwa pruskiego, zwrócić wywiezione maszyny, według zasady zastosowanej wobec Francji i Belgii i zwolnić się przez odpowiednie wypłaty z gwarancji za wypuszczone w obieg marki polskie. Materiał kolejowy zostanie wydany bezzwłocznie w stosunku kilometrycznym dyrekcji kolejowej w Prusach wschodnich i na Pomorzu, według stanu z roku zeszłego. Liczba ostateczna będzie ustalona przez ekspertów. Niemcy zgodzili się podjąć bezzwłocznie w Paryżu rokowania w sprawie wycofania władz wojskowych i cywilnych i oddania funduszków kościelnych i archiwów, tudzież kontraktów.

informacji z kompetentnej strony oświadczamy że koła rządowe nie przygotowują żadnej wojny! że jedyną tęsknotą Węgier jest doprowadzić do konsolidacji państwa.

STOSUNEK KOŚCIOŁA CZESKIEGO DO RZYMSKIEGO.

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT). (Telegr. Comp. 10. bm. z Pragi): Zgromadzenie narodowe z latwi w najbliższych dniach projekt ustawy o uregulowaniu stosunku Kościoła czesko-słowackiego do Kościoła rzymsko-katolickiego. Według tego projektu będzie przyznane Kościołowi czesko-słowackiemu zupełne równouprawnienie. Wszystkie dotychczasowe zakłady, instytucje i przedmioty majątkowe Kościoła rzymsko-katolickiego przejdą stopniowo na własność Kościoła czesko-słowackiego, skoro Kościół ten osiągnie 5 proc. wyznawców.

Podpisanie protokołów ratyfikacyjnych nastąpiło!

O czym mówią podpisane dokumenty!

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT). (B. K. z Paryża, 10. bm.). Wedle Havasa Niemcy podpisali o godz. 4 min. 3 popołudniu protokół z 1. listopada 1919, poczem nastąpiła wymiana dokumentów ratyfikacyjnych. Clemenceau oświadczył, że jeszcze w sobotę wieczorem podpisze rozkaz odesłania do domu jeńców niemieckich.

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT). (B. K. na podst. wie biura Wolffa z Paryża, 10. bm.) O godz. 4 popołudniu na Quai d'Orsay w gabinecie ministra spraw zagranicznych hr. Simson i Lersner w obecności członków Rady najwyższej podpisał protokół z 1. listopada 1919. Następnie wręczył Clemenceau pisemne potwierdzenie w sprawie zniesienia odszkodowania za Scapa Flow. W ten sposób wszedł pokój w życie.

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT). (B. K. z Paryża, 9. bm.). Dokumenty podpisane przez przedstawicieli koalicji i Niemcy dotyczą: 1) Rozpoczęcia działalności komisji międzykoalicyjnych na Śląsku, Olsztynie i Kwidzynie, 2) odstąpienia obszarów Kłajpedy i Gdańska, 3) opróżnienia i obsadzenia obszarów Olsztyna, Kwidzyna, Kłajpedy i Gdańska, 4) przejazdu pociągów wojskowych przez obszary Kwidzyna i Olsztyna.

Dokumenty podpisane między Polkami i Niemcami odnoszą się: 1) do protokołu dodatkowego do układu niemiecko-polskiego, 2) do porozumienia co do wejścia w życie traktatu pokojowego wersalskiego, 3) co do organizacji prowizorycznej komunikacji wojskowej na kolejach między Prusami Wschodnimi a Niemcami i odwrotnie.

WIADOMOŚCI O ZAOSTRZENIU SYTUACJI W NIEMCZECH PRZESADZONE.

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT). Berliński korespondent „N. Fr. Presse” miał rozmowę z pewną osobistością rządową, która oświadczyła, że wszelkie pogłoski o rzekomem zaostreniu się sytuacji wewnętrznej w Niemczech są przesadzone.

WĘGRZY NIE PRZYKOTOWUJĄ NOWEJ WOJNY.

Budapeszt, 10. stycznia.

(PAT). Odnosnie do artykułu „Journalu” donosi W. B. K., że dziennik francuski jest o stosunkach węgierskich mylnie poinformowany, jeżeli twierdzi, że węgierskie koła rządowe przygotowują się na wiosnę do nowej wojny. Na podstawie

JULIA DICKSTEINÓWNA.

Za i przeciw naukowości historii i geografii.

(Ciąg dalszy)

Ale sprawa metody tu się nie kończy, tu się raczej zaczyna. Godzimy się już na indywidualność badacza, który nie może się zniżywać jak np. użony przyrodnik, godzimy się już na selekcyjne; gdy wtem otwierają się nowe drzwi na pustkę; wyrasta mowa szkopuł: sekcya, sprawa narzędzia operacyjnego, które da pewnych ciał zawodzi. Kto dokonaj sekcji na indywiduum danem ze świata przyrody, poznaje poprzez nie cały gatunek. Kto bada jedną różę, poznaje wszystkie. Kto poznaje jeden utwór, nie wychodzi poza niego. Bo przecie nie studujemy dzieła, aby za niem widzieć autora, a autorem epokę, za epoką historię, za historię ludzkość — przynajmniej tu, na gruncie naszej wiedzy o literaturze tak nie studujemy — i utwory piękne nie są kamieniami do brukowania ulicy kultury. Idzie nam o to jedno dzieło, bo ono jest całym indywiduum. A więc znowu, i z drugiej strony indywiduum. I oto rozstrzygnięcie zagadki: czego wiedza o literaturze szerzej, o sztuce wolać, nie może być nauką ścisłą. Stoją w niej przeciw sobie dwa indywidua. Rdzeniem najistotniejszym jest zderzenie się dwu jednostek. Na tym punkcie możemy się nieco oddalać, kołować, nie-

co dno sprawy przyćmiwać, możemy się bardziej lub mniej ludzić, ale zmienić charakteru bez wyrwania z korzeniem samego zjawiska, samego bytu tej nauki nie możemy. Owem złudzeniem, owam oddalaniem się jest metoda, ona to objektywizuje pozornie indywiduum zewnętrzne, badające i dokonywa wyjścia poza wewnętrzne, badane. Metodę można bez zadrżenia stosować gdzie jest szeregowanie, ogół pewien, ale czy można szeregować pową, które stoją niepowtarzalnością? Indywidua sztuki nie dadzą się przerobić na miarę pojęciową czy inną, co wolno czynić naukom przyrodniczym ze swoim materiałem, tu idzie właśnie o wypukłość mapy, a im bardziej punkt badany się wybija, tem bliżsi jesteśmy szczegółowej, bliższej wobec niego obowiązującej prawdy.

A jednak snujemy nasze przędze komunikacyjne, objektywizujące. Dzieło sztuki wtedy zamiast ważyć się wolno w przestworzu, zostaje umocowane sznurami logicznymi do sklepienia systemu, zamiast krażyć jak aerolit skrzydlaty, przesyte pięknem promieni myślowych, zamienia się w ciało niebieskie stałe. Obliczamy jego paralaksę, znamy skład chemiczny, obrotu, mimo to jednak życie wewnętrzne owej gwiazdy stałej, zważone, i pomiarowanej, pozostaje dla nas tajemnicą. Prawda, i astronomia — je yna z nauki przyrodniczych — obok praw ogólnych, którym poddać całe sklepienie wiedzy, zna indywidua i to imienne. Róża każda jest róża, ale gwiazda tylko jedna jest Syryuszem. Jednak pomieścić możemy stan przyszły, idealny, gdy o indywiduum

„Syryusz” wszystko będziemy wiedzieli, gdy on tajemnic dla nas mieć nie będzie dzięki metodom, stosowanym do wszystkich indywiduów, czy nie-indywiduów gwiazd, do całej astronomii. Nad dziełem sztuki nie spodziewamy się takiego zwycięstwa. Indywiduum „Dziady” będzie w najistotniejszej swej warstwie zawsze odporne, nie podda się prawom, nie skorzysta bez reszty z odkryć ważnych dla innej gwiazdy z nieba twórczości.

Niedalekim towarzyszem tego zdania jest pogląd prof. Kleinera, że badanie literackie, określone jako badanie tekstów, tem różni się od innych nauk, skazanych na te same środki, że gdy dla tamtych tekst jest jakby odsyłaczem do treści poza nim leżącej, „badanie literackie uznaje zawartość tekstu za samoistną sferę rzeczywistości i sferę tę bada bez względu na ściśle dostosowanie do innych sfer rzeczywistości”). Ogólniej: dzieło sztuki żyje tylko immanentnym życiem, ale i coś więcej nad to. Wydziela się ono z prądu życia, z rzeczywistości życiowej, ma prawo i zdolność uwolnienia się ze stosunków doczesnych, z uwarunkowań wszelkiego rodzaju. Badanie naukowe, toczone, odbywa za nie drogę, odwrotną czy powrotną: wifa za je w kategorie, podkreśla w niej stronę doświadczalną, rozpułca je w rozczynne stosunków.

Jedną metodą każdą doprowadza zawsze

*) Charakter i przedmiot badań literackich. Biblioteka warszawska, 1913.

NADESŁANE.

WSZELKIE PRZYBORY DENTYSTYCZNE

POLECA 18888
JÓZEF LEIBLOWICZ
KRAKÓW, Rynek 11.
SKŁADNICY: Lwów, ul. KUBALI (boczna Batorego przedtem Kamienna) l. 3, II p.

ZAKŁAD
Dr. Antoniego Blumenfelda
Choroby skóry, włosów, Kosmetyka
i Lekarska. Choroby weneryczne.
Röntgen. Lampy kwarcowe. Darsonwalizacja. Endoskopia.
Diatermia. 3031
Lwów, ul. Klementyny Tańskiej 1, obok hotelu George'a.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
Dr. A. PESCHES
Lwów — plac Maryacki l. 3, drugie piętro.
Dział techniczny prowadzi Albert Katz, b. długoletni asystent W. P. Dra Dattmera. 3252

WP.SY na specy. lne kursa bankowe i handlowe odbywają się codziennie w szkole sprob. przez Wysoką Radę szkolną krajową 3413
ENNENSI B. KLEINERA
Lwów, ... Niecała 6 (boczna Krasickich).

ADWOKAT
Dr. SAUL FINKELSTEIN
Stworzył kancelaryę w Lwowie przy ul. Słowackiego 4. (naprzeciw głównej poczty). 3421

Jeszcze 200 milionów trzeba na ratunek Europy.

Środkiem przeciw rewolucji jest stabilizacja państw europejskich.

Wiedeń, 11 stycznia.

(PAT.) B. K. z Londynu, 10 bm. Dziennik donoszą z Waszyngtonu: Sekretarz urzędu skarbu oświadczył na kongresie, że jeszcze potrzeba 200 milionów dolarów przed 31 stycznia, aby uratować Austrię, Polskę i Armenię od zupełnej katastrofy. Anglia zobowiązała się złożyć na ten cel 55 milionów dolarów.

Paryż, 11 stycznia.

(PAT.) Specjalny korespondent „Echo de Paris” donosi z Waszyngtonu: Sekretarz skarbu Glass, który początkowo był przeciwny wszelkiej pożyczce europejskiej, zakomunikował kou-

gresowi, że zmienił swoje poglądy. Oświadcza on, że zwiększające się pogorszenie gospodarczego życia w Europie stanowi poważne niebezpieczeństwo dla Ameryki. Dlatego pragnie komisarzom kongresu przedłożyć dokumenty, które wyjaśnią sytuację spraw europejskich, jak ustala program pomocy, której ma udzielić Ameryka. Korespondent dodaje, że zmiana ta jest symptomatyczna. Dochodzi się coraz bardziej do przekonania, że jedynym środkiem ochrony przeciw ruchom rewolucyjnym jest stabilizacja różnych państw europejskich.

Rząd ukraiński będzie walczył o niezawisłość Ukrainy.

Nowa proklamacja do ludu ukraińskiego

(Od naszego wojennego korespondenta.)

Miejsce postoju, 8 stycznia.

(zet) Rząd ukraiński, pozbawiony skarbu i wojska, mimo to pragnie zachować pozory władzy. Świadczy o tem najświeższa proklamacja, której ustęp najważniejszy brzmi następująco:

„W odbudowę niezawisłej ukraińskiej republiki ludowej obecny okres niesłychanie bohaterskiej walki i wielkich cierpień ludu ukraińskiego ma się ku końcowi. Los chciał, że lud ukraiński nie otrzymał żadnego poparcia ze strony mocarstw na swojej drodze do samodzielnego życia. Ukraina jest uważana za ponętą zdobycz przez każdego, kto swoje żądania może poprzeć siłą zbrojną.

Komuniści rosyjscy dążą do utrzymania swojej republiki sowieckiej przy pomocy ukraińskich bogactw materialnych. Rosyjscy kontrrewolucyoniści zapoczątkowali restaurację rosyjskiego imperium carskiego wyprawą na Ukrainę. Imperyalistyczne państwa europejskie budują swoją politykę na wschodzie

na podboju Ukrainy.

Nie dziw przeto, że lud ukraiński, zdany na własne siły, nie mógł stanąć na pewnych nogach przy odbudowie swego państwa.

Dnia 9 listopada naczelné dowództwo armii galicyjskiej dopuściło się zdrady. Wspólnie z tą armią zajęła republikańska armia ukraińska Kijów i tylko zdradziecka i krótkowzroczna polityka dowódców armii galicyjskiej zniszczyła jej siłę i wycisnęła na niej piętno zdrady.

Odwrót armii wśród trudnych warunków zmiażdżył nasz aparat państwowy, urzędowy i finansowy

i prawie uniemożliwił zaprowiantowanie armii.

Rząd oświadcza, że chwyci się przejściowo również innych środków w walce o naszą niezawisłość państwową. Naczelné dowództwo wyznaczy wojsku zadania, które będą musiały być bezwarunkowo wykonane. Wszystkimi stojącymi do rozporządzenia środkami

będzie rząd prowadzić walkę dalej,

dopóki niezawisłość rzeczypospolitej ukraińskiej nie zostanie osiągnięta. Jak dawniej, tak też i teraz hasłem naszym będzie:

Niezawisła republika ludowa!

Tylko w samodzielnéj rzeczypospolitej może lud pracujący ukraiński bez różnicy narodowości mieć ziemię, wolność, prawa obywatelskie i narodowe zdobyc.

Ze spraw ruskich.

Lwów, 12 stycznia.

Dr. KRAMARZ PRZECIWI UKRAINIE.

(zet) W noworocznym numerze „Narodnich Listów” zamieścił dr. Kramarz artykuł wstępujący

do zamkniętych bram. Pozo nie do s roca indywiduum jeden, tylko szlak: intuicya. Metoda rozrasta się i może zarosnąć o rzeża pola intuicyi (dlatego p. Gahowski głosi wygraną bezosobowego badacza), ale nawet wspomniany umysł, uniwersalny pan wszystkich śródów i dróg, przyniesie starbu, jeśli go w labirynt nie wprowadzi niezawodna przewodnik: intuicya.

Tak więc i podzia Rickerta, stawiający państwo nauk historycznych, jako równorzędnie naukowo z przyrodowiedztwem, choć metodycznie tamtemu biegunowe, wiedzy o sztuce ni jest zdolny nadać integritatu nauowego. Moment indywidualny, dla całego ciłtamu nauk historycznych, gdzie w grze nie jest strona wrażliwa, ogranicza się, prawda, że więcej teorety niż faktycznie — do indywiduum badanego. Tu widzieliśmy, że mamy indywiduum contra indywiduum. Wobec tego jedna zostaje rada: Trwać w pogotowiu, być na wiecznej warcie, wygrać wszelkie możliwe melodye swego dwugłosu, aż może błyskawica jaka rozjaśni czmość zagadnienia twórczości ludzkiej, owego prawa ontomicznego, które ogarniało narówni Syryusza, jak inne gwiazdy, a w tym dniu melodye i źe dotąd i wielkie, zostaną nagłe z żelazną konsekwencyą zharmonizowane.

p. n. „Naród czeski i Słowacyzna”, w którym między innymi mówi:

„Nikt nie może wyobrazić sobie, jak straszne wrażenie wywołało w Rosyi nasza pomoc samodzielnosci ukraińskiej, niezawisłości państwowej i jej przedstawicielowi Petlurze. Nawet najliberalniejsi Rosyanie, nie mający niczego przeciwko dążeniom narodowym, nie dopuszczają do rozpadnięcia się Rosyi na samodzielné państwa. Kto zaś wspomaga „samodzielnosc” ukraińską musi zdawać sobie sprawę z tego, że nigdy nie przebaczą mu tego w Rosyi. Nie zapomną tego Niemcom, że razem z Polakami tworzyli polityczną Ukrainę.

(Istotnie! Czas nawrócić z błędnej drogi, w tzw. bowiem Ukraińcach nie będziemy mieć nigdy przyjaciół, a tylko niepotrzebnie rozjątrzymy Rosyę. Ukraińcy zresztą nie wykazali najmniejszych zdolności państwowo-twórczych! — Przyp. Red.)

ARESztOWANIE TYMKA STARUCHA.

(zet) „Wpered” zamieścił list żony Starucha, z którego wyjmujemy niektóre szczegóły:

„Dnia 23. grudnia ub. r. aresztowano Starucha w Oryntnie koło Kamieńca Podolskiego, gdzie zamieszkał, uciekający z armią ruską za Zbrucz, a z powodu choroby nerek nie mógł dalej uciekać. Zajęcie Kamieńca Podolskiego przez wojska polskie zskoczyło Starucha tak niespodzianie, że nie mógł wraz z innymi, przebywającymi tam Rusynami wyjechać dla uniknięcia niepożądanego spotkania. Dnia 22. grudnia z wiadomości go władze wojskowe, żeby następnego dnia jawił się u dowódcy miasta, celem wyjazdu do domu. Kiedy jednak zastosował się do wezwania, kazano mu pojechać do Kamieńca Podolskiego dla złożenia zeznań, po których aresztowano go wraz z jego

woźnicą i odesłano pod eskortą do Brzożan. Turaj wtrącono ciężko chorego człowieka do nieopalanych aresztów magistrackich. Konie i wóz, wartości 150.000 karbowanów i rzeczy na wozie, wartości około 20.000 karbowanów skonfiskowano. Po drodze w Czortkowie również musiał siedzieć w nieopalonym więzieniu dwie doby i tu zabrano mu ostatnie rzeczy, nawet ostatnią koszulę, mówiąc, że to wojskowe.”

(Czyżby go transportowano dalej na północ?! — Przyp. Red.)

Z OBOZU JEŃCÓW W STRZĄLKOWIE.

(zet) „Wpered” donosi, że w obozie jeńców w Strzałkowie umiera dziennie 30—50 ludzi. Ludzie są bosi i gołi, a ziemianek, w których mieszkają, nie opala się. Do kąpielni prowadzą po kilkaset osób razem. Tam muszą rozbić się w strasznie zimnie, gdyż w oknach nie ma ani jednej szyby. Przy takiej kąpielni często umiera po kilku jeńców.

ZOŁNIERZE POLSCY — MORDERCAMI?

(zet) „Wpered” pisze: „Wsewołod Ripeckij, państwowy komisarz powiatowy zachodniej Ukrainy w Turcie nad Stryjem, zginął tragicznie w pierwszych dniach czerwca ub. r. w lasach sołotwińskich, zamordowany wystrzałem karabinu, przyłożonego zmarłemu wprost do głowy z tyłu, kiedy go aresztowanego prowadzono do Stanisławowa.”

Tyle „Wpered”. Tymczasem faktem jest, iż konwój strzelił do Ripeckiego, gdy więzień rzucił się do ucieczki. Czyli „Wpered” sądzi, iż każdy żołnierz morduje jeńców lub aresztowanych, jak to było w zwyczaju u żołnierzy ruskich?

ARESztOWANIE KOMUNISTÓW RUSKICH

(zet) Podczas obławy na komunistów w Nowym Jorku — jak donosi „Wpered” — aresztowano również kilku Rusynów, a to: J. Szewczuka, I. Sielskiego, P. Turkiewicza, M. Stechnę, P. Pistołowskiego, Capa i Zwarycza. Wszystkim im grozi deportacya.

KONFERENCYA PRASOWA W SPRAWIE KATASTROFALNEGO BRAKU PAPIERU.

Kraków, 11 stycznia.

(PAT.) W Krakowie odbyła się wczoraj konferencya redaktorów i wydawców dzienników krakowskich i lwowskich. Reprezentowane były wszystkie dzienniki krakowskie, a ze Lwowa przybyli specjalnie na konferencyę pp. poseł Hausner („Dziennik Ludowy”), br. Battaglia („Gazety Poranna” i „Wieczorna”) i red. Fryling („Kurier Lwowski”), uproszony także przez redacye „Słowa Polskiego” i „Wiek Nowy” do głosowania w ich imieniu. Na konferencyi podniesiono katastrofally brak papieru i uniemożliwienie polskich fabryk papieru z powodu braku węgla. Narzekano na to, że wszelkie dotychczasowe zabiegi nie odniosły żadnego skutku, że sfery decydujące dotychczas nie uwzględniły słusznych żądań prasy polskiej i nie usunęły niedomagań. Prasa polska odczuwa bardzo wielki brak papieru, a także niedomagania co do telegrafu, telefonu i poczty. Uchwalono jednomyślnie poczynić u rządu ponowne i odpowiednie starania (u ministra spraw wewnętrznych, handlu i kole.), celem usunięcia tych niedomagań i uproszono obecnego posła Hausnera, ażeby wspólnie z redaktorami posłami Dabakim i Rączkowskim pickać tę sprawę przedstawił warszawskim sferom decydującym, a gdyby to nie pomogło, aby poruszył tę sprawę w Sejmie i zwrócił uwagę na to, wśród jakich warunków pracuje prasa polska, której utrzymanie leży przecież w interesie publicznym. Poseł Hausner uznając słuszność podniesionych kwestyi, przyrzekł interwencyę.

NADESŁANE.

Uwaga!

Z dniem dzisiejszym objełam we własny zarząd znaną winiarnię Firmy „Didolic” i sprawa zitem restauracyę arską, i miesną, oraz pokój do śniadań. — Potrawy pierwszej jakości. Ceny bardzo przystępne. Wina doborowe oryginalne i na miarę. — STEFAN LUCZKÓW
długoletni płatniczy „Hygieny” 3485

NADESŁANE.

Sensacyjny dramat w 5 częściach ze sławną małpą akorea n pt.:

największe we Lwowie,
przy ilustracji koncertów,
organów i dobor. orkiestry
od 10 b. m. wyświetla

Tajemnica orangutana JACKA

oryginalna nowość w sztuce filmowej

wprowadzająca na scenę o niezwykłej tresurze zwierzęta. Orangutan JACK w swej roli głównej i koń „Zebro“ w roli szpiega, porwie swą gra każdego widza, wzbudzając podziw dla sprytu i wiernego odtwarzania tragicznych sytuacji. 19164

KRONIKA

Repertuar Teatru miejskiego.

W poniedziałek, 12 stycznia o godz. 7-mej wiecz. po raz 2-gi „Zatrute źródło“, dram. w 3 aktach Waława Rogowicza z pp. Hałacińska, Michnowska, Frączkowsk m, Ratschka i Hierowskiem.

Repertuar Teatru wodewilowego.

(gmach ul. Ossolińskich 10.)

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stońskiego ul. Legionów 1. 1. 2030

Niedziela 11 stycznia o godz. 4 popoł. „Wujaszek z prowincyi“, farsa; Balet w 1 akcie: „Wesoły karawaniarz“, wodewil.

Repertuar teatru lit.-art. „Czwórka“ w sali „Casino de Paris“ (ul. Rejtana 3).

Program XI od 9 stycznia codziennie o g. 8 wiecz. Część I. Gościanny występ: Romuald Gerasieński, najślynniejszy monologista warszawski, w swych niezrównanych kreacjach. Anda Kitschmann, Marek Windheim w nowych numerach solowych. Część II.: Na ogólne żądanie prolongowane! „Bigos noworoczny“, wielka aktualna rewja w 2 częściach póra spółki autorskiej „Kibzi-Or“. Udział biorą: Anda Kitschmann, Nina Novila, Michał Halicz, Zbigniew Orwicz, Jerzy Rygiel, Maryan Turlowski, Marek Windheim.

Bilety od 9—5 w składzie nut G. Seyfarta (ul. Akademicka 6), a od godz. 6-tej wieczorem przy kasie teatru. 2031

Powitanie kardynałów. Wczoraj odbyło się w Warszawie uroczyste powitanie Ich Eminencyi księży kardynałów Dra Dalbora i Dra Kakowskiego.

Żywy pomnik. Dla uczczenia pamięci b. p. dra Tobiasza Askenazego, w którym ruch asymilacyjny traci swój filar, postanowiło grono pracowników na tej niwie stworzyć wieczysty fundusz imienia zmarłego i w tym celu zwołuje zebranie w poniedziałek o godzinie wpół do 3 Jo lokalu przy ul. Sykstuskiej 33, II p.

Nadradca magistratu Hierzyk uległ bardzo przykremu wypadkowi. Pośliznąwszy się koło kościoła św. Anny na nieposypanym chodniku, przerwał sobie ścięgna w nodze i zmuszony jest poddać się bolesnej, wielotygodniowej kuracji, co wpłynie niekorzystnie na bieg spraw Departamentu XVII, o którego dezorganizacji pisaliśmy obszernie, a który, odkąd nadradca Hierzyk objął jego kierownictwo, począł znów należycie i z wielkim pożytkiem dla miasta funkcjonować. Nadradcy Hierzykowi serdecznie życzymy jak najprędszego powrotu do zdrowia.

(g) Niepojęty nałóg. Było obyczajem w dawnym, przedwojennym Lwowie, włóczyć się wieczorami między 6 a 8 po tzw. corsie, rozciągając się od Kasy Oszczędności przy ul. Jagiellońskiej, aż po plac Akademicki. Zwyczaj niezbyt mądry, ale uświęcony i zrozumiały w dawnych warunkach, gdy od jasno iluminowanych wystaw sklepowych ulice lśniły pełnym blaskiem wielkich łukowych lamp, a chodniki lwowskie były suche i schludne. Jak niepojętą jednak jest siła nałogu, jasno charakteryzuje okoliczność, że zwyczaj ten do dziś się utrzymał, pomimo, że „corso“ nasze wieczorem w niczem zgoła nie różni się od... peccenizyńskiego, chyba większym niebezpieczeństwem życia, na jakie naraża się przechodzeń, wskutek śliskości błotnych skrzynów i ruchomości trotuałów. Ciemności, jak oko

wywoł, błot, po kostki, a kałuże po kolana, a mimo to w niedzielny wieczór nie sposób przejść przez ul. Akademicką i plac Maryacki, aby nie zostać siąconym przez naloowych spacerowiczów z chodnika, lub porzbijanym wprost do niemożliwości. Zapal naprawdę godzin lepszej sprawy!

Tyfus plamisty a młodzież szkolna. W sprawie duru plamistego w szkołach lwowskich rozesłał fizykant następujący komunikat do Rady szkolnej krajowej i okręgowej: „Dotychczasowe dane statystyczne wykazują nieznaczny załedwie procent zachorowań na tyfus plamisty wśród młodzieży szkolnej. Przyczynia się do tego niewątpliwie w znacznej mierze bluczna uwaga nauczycielstwa na czystość działwy szkolnej, akcyja odżywienia dzieci etc. Dlatego też podobnie, jak z początkiem roku szkolnego, zwraca się i obecnie fizykant miejski z prośbą, by nauczyciele poddali młodzież wracającą do szkół po feryach świątecznych oględzinom, a zanieczyszczonych i zawszawionych odsyłali celem oczyszczenia się do domów, ewentualnie do Miejskiego Zakładu oczyszczenia z pasożytni na ul. Bema, gdzie każdy zgłaszający się otrzymać może kąpiel bezpłatnie po wykazaniu się poleceniem ze stampilią szkoły i podpisem nauczyciela.

(—) **Aresztowanie „szpiega“.** Znany włamywacz Mulyk, który został aresztowany za włamanie się do biura „Misyi państw. połud. wschod.“ — o czym donosiśmy — zbiegł przed kilku dniami z aresztów. Celem ujęcia włamywacza, wczoraj rano wysłała policja sierżanta Koblaka do jego mieszkania przy ul. Źródlanej 1. 60. Wkrótce do mieszkania wszedł Markus Fürst, liczący 21 lat, który na pytanie sierżanta, czego sobie życzy, odpowiedział, że chce widzieć Rózię. Sierżant podejrzewając, że nie o Rózię tu chodzi, kazał Fürstowi pozostać w mieszkaniu, sam zaś wyszedł na ulicę, gdzie spostrzegł w pobliżu stojącego Mulyka, który na widok policyjanta począł uciekać. Gdy nie stanął Mulyk na wezwanie Koblaka, wówczas strzelił tenże za włamywaczem

cztery razy. Strzały chybiły, Mulyk zbiegł. Fürsta przytrowadził Koblak na policyę, gdzie zeznał, że Mulyk posłał go do swego domu, by „zbałdał sytuację“. Za ten czyn szpiegowski Fürsta zamknięto w aresztach policyjnych.

(—) **Złosiwy Baran!** Piotr Baran, podczas jazdy pociąg em do Lwowa w czasie kłótni z Kartazyną Müller, pobili jej ja a w koszu. Chleb zaś, który „podczas robienia jajecz icy“ wypadł z kosza jakiś podróźny „sprzątnął“. Sprawa oparła się o policyę.

Białą rękawczkę bajową, znalezioną przy ul. Pańskiej, można odebrać w głównym urzędzie telefonicznym przy ul. Kopernika.

„Polska Organizacja Narodowa“ w Buczacz uprasza tych wszystkich, którzy byli internowani i konfinowani w czasie inwazyi ukraińskiej i korzystali z pieniężnej pomocy Komitetu ratunkowego tamże, by zechcieli pieniądze te zwrócić Polskiej Organizacji Narodowej w Buczaczcu. 19154

Z powodu śmierci Prezidenta Izby Adwokatów D-ra Tobiasza Stefana Askenazego, odbył Wydział Izby Adwokatów w niedzielę dnia 11. stycznia b. r. o godz. 12-tej w południe żałobne posiedzenie, poświęcone pamięci Zmarłego.

Po przemówieniu Wiceprezydent D-ra Kamińskiego, który w podniosłych słowach przedstawił zasługi przedwczasnego Zmarłego, Wydział Izby uchwalił wywieść czarną chorągiew w lokalu Izby, wyrazić Rodzinie kondolencyę, przeznaczyć celem uczczenia Zmarłego 5.000 K funduszowi wdów i sierót po adwokatach i zawiadomić o śmierci wszystkich Izby. 19196

Ze słowarzyszenia kandydatów adwokatury. W poniedziałek 12 b. m. o godzinie 6 30 wiecz. odbędzie się w Izbie adwokackiej (Grodzickich 1) wiec kandydatów z porządkiem dziennym:

Powzięcie ostatecznej decyzji w sprawie regulacji plac.

Uprasza się o liczne przybycie. 3465

Cierplenia, zależne od zaparcia. Niedyspozycje wszelkiego rodzaju, ustawiczne bóle głowy, utrata łaknienia, wstręt do jedzenia, brak snu, niezdolność do pracy, rozdrażnienie, obłożenie języka, wzdęcie brzucha itd. zazwyczaj mają swe źródło w zaparciu, które jest główną przyczyną wymienionych cierpień. Po usuwaniu zaparcia wszystkie te dolegliwości ustępują. Podanie jednej lub dwóch pigulek CASCARINE LEPRINCE wydaje w podobnych przypadkach jaknajlepsze wyniki. 18660

Wykłady popularne, których szereg urządza „Praca narodowa“ kobiet polskich rozpoczyna trzy prelekcje dra Antoniego Wereszczyńskiego na temat „Ustrój państwa polskiego“ w dniach 14, 21 i 23 b. m. w sali Muzeum przemysłowego o godz. 6 wiecz. 3402

Wybuch nowej epidemii we Włoszech!

Letargiczne zapalenie mózgu porywa liczne ofiary!

Wiedeń, 11 stycznia.

(PAT.) „N. Wr. Tagblatt“ donosi, że we Włoszech a szczególnie w Weronie, Rymie i Neapolu wybuchła epidemia, która w r. 1919 była również obserwowana we Wiedniu. Choroba rozpoczyna się śpiączką, ogarna następnie cały system nerwowy i prowadzi w wielu wypadkach do śmierci. W poszczególnych wypadkach trwa

choroba snu przez szereg miesięcy a nawet i rok. Lekarze wiedeńscy nazwali tę chorobę „encephalitis lethargica“ t. zw. letargiczne zapalenie mózgu. Prof. dr. Wiesner odnalazł w mózgu osób zmarłych na tę chorobę bakcyli, który nazywa „streptococcus pleomorphus“. Choroba ta nie ma nic wspólnego ze śpiączką afrykańską.

Na wulkanie Orizaba utworzył się nowy krater.

7 miejscowości zniszczonych trzęsieniem ziemi.

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT.) B. K. z Waszyngtonu, 10. b. m. Wedle ostatnich doniesień, wskutek trzęsienia ziemi zniszczone zostało w Meksyku i okolicy

Teaceł 7 miejscowości. Na ich miejscu znajduje się obecnie wielkie jezioro. Na wulkanie Orizaba utworzył się nowy krater.

Zatonięcie parowca.

Wiedeń, 11. stycznia.

(PAT.) „N. Fr. Presse“ z Medyolanu. Dzienniki z Genui donoszą, że wedle pogłoski, do-

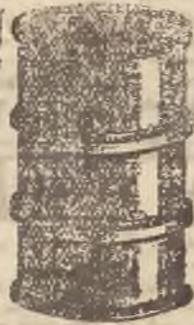
tychczas nie potwierdzonej, natknął się parowiec włoski „Principessa Tasalda“ na mineę, przyzem miało zginąć 700 osób

Dr. G. RYDZEWSKI

lek. med. i chir. Warszawski szpit. św. Łazarza, choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe ul. Szapieży 61, od godz. 4-6. 18953

ROBERT KERN

ZASTĘPSTWO

Witkowskiej FABRYKI RUR
LWÓW — Kopernika 18.

Dostarcza elektrycznie spajane beczki i żelazne do transportu spirytusu i pocynkowane do nafty, z zamknięciem czopowym i przyrządem do plombowania — jakoteż wszelkie gatunki rur kutech czarnych i pocynkowanych, rur lanych i łącznik ków, armatur parowych m. siężnych, oraz wszystkie artykuły do urządzeń gazowych i wodociągów y h. 1952

**MARKUCH RZEPAKOWY
NASIENIE BURACZANE
KIEŁKI JĘCZMIENNE**
na pasę dla bydła sprzedaje:
BANK ROLNICZY
LWÓW, KOPERNIKA 20. 19181

Na hipotekę

majątku ziemskiego w pow. Stanisławowskim, położonego w bardzo korzystnych warunkach, poszukuje pożyczki 100-300 tysięcy kor., celem kupna innego majątku. Zgłoszenia pod „HIPOTEKA” do Biura dzienników „RUCH”, Kraków, Szeceńska 9. 19182

PASY transmisyjne

ze sierści, gumowe, kotonowe i inne.

Gaza szwajcarska dla młynów.

Wszelkie inne artykuły młynskie dostarcza natychmiast ze skł. du. Biuro techniczne A. ROMER, w Krakowie Długa 74. 19120

Świeży transport fabrycznych mebli

Gale urządzeń kuchenn. 1150 zł. Kredens, stół, ławka, taburec, łóżko, krzesło, stoleczek, półka, skrzydła na węgle. **MNIEJSZE koron 800:** kredens, ławka, stół, krzesła, taburec, oprócz tego warstwy stolarskie, łóżka, szafy, krzesła et. Wiadomość: Kupno i sprzed. z rzeczy używanych PAŃSKA 11. 19165

Pierze i sierść

w stanie SUROWYM wagonowo zakupić.

Oferty składać do: Biura ogłoszeń SOKOŁOWSKIEGO, Lwów, ul. Jagiellońska 1. 7. 3422

Institut lekarsko-kosmetyczny Dr. Pileckiego, plac Dąbrowskiego 1, leczy choroby skórne twarzy i włosów, usuwa elektrolizę włosów, brodawki, zmarszczki, plamy, mizki, czerwoność nosa i rąk. Masaż ręczny i elektryczny odmładzający cerę, farbowanie włosów. M. 33 0

KAŻDY PALACZ MUSI PRZYznać, że TUTKI I BIBUKI CYGARETOWE „SOLALI” SĄ NAJLEPSZE.

Tylni dla Kuchni, Konsjumy i Kołeks i t. d. TRZEPACZKI TRZCIŃOWE, SZCZOTKI DO SZEROWANIA prawdziwa i łowa, SZCZOTKI do użytku domowego, BATOGI I BICEYSKA, MASĘ FRAŃCUSKĄ do podłóg, PASTĘ do odnawia. lerp., OLEJE do maszyn, S AR Javela, FOKOSTY, WYROBY KOSZYKARSKIE. BORAKS, KOrZEN MYDL., KARBIT, KALAFONIE i t. d. **zawsze na składzie — poleca** 19170

Stanisław Buczkowski i Sp.
Lwów, Chodorowskiego 11,
(b. czna Łazarz)
Filja: WIEDEŃ, Riemergasse 8:

SZKŁO OKIENNE

CZĘŚCIOWO I W ŁADUNKACH WAGON.

SPRZEDAJE 19167

POLSKIE TOWARZ. HANDELowe T.A.
W KRAKOWIE, SŁAWKOWSKA 4, II. p.

SPRZEDAŻ DRZEWA OPALOWEGO

KASNEGO I LUPINEGO po cenach maksymalnych z natychmiastową dostawą

„**ARBOR**” SPÓLKA z ogr. por. BIURO ZAMÓWIENI: 3404 ul. SŁOWACKIEGO I. 4, I. piętro

Żądajcie tylko najlepszego mydła toaletowego przetłuszczonego

„**SPEIK**” z fabryki „**MAGNOLIA**”, oraz mydła toaletowe: „litowe mleczne”, — „Esa”, „Magnolia”, „Perfumeryjne”, „Kosmes-19065 „Magnolia”, zawierające 80% tłuszczu. Reprezentacja na Małopolskę i Śląsk Cieszyński A. J. Lewiński, Kraków, ul. Starowiślna 35

Ważne dla sprzedających wyroby koszykarne!

Krajowy Związek koszykarzy Kraków zawiadamia interesowanych, że z dniem 1-go stycznia 1920 r. powi rzył zastępstwo swoich wyrobów na Galicyę wschodnią firmie **STANISŁAW BUCZKOWSKI i Spółka** we Lwowie, ul. Chodorowskiego I. 11. Zamówienia kierować należy do powyższej firmy. Wszystkie wyroby na składzie. 19191

ZWIĄZEK EKONOMICZNY KÓŁEK ROLNICZYCH W KRAKOWIE, UL. WIŚLNA L. 8.

poleca póki zapas starczy po cenach najniższych:

WOZY, KOŁA

wyrobu Kołodziejni maszynowej w Mszanie Dolnej w cenach:
Za wozy okute z twardego drzewa typu iżejsz. bez drabinki K 1650
Za „ „ „ z drabinką K 1800
Za koła niekute każdej wielkości K — 89
Za koła kute każdej wielkości K 240
PODKOWY letnie i zimowe w każdej wielkości, ufnałe i ocyle.
ŻELAZO we wszystkich wymiarach i ładunk. całowagon. loco hut.
MŁOCARNIE ręczne z kołem zamachowem, sieczkarnie, młynki. Na żądanie garn tury młocarniane złożone z motoru i młocarni z pasami oraz brony żelazne, plugi, kultywatory i t. p. maszyny rolnicze. — Wszelkie produk a naftowe z wyjątkiem nafty, świec, a więc wszelkiego rodzaju oleje i smary po cenach fabrycznych. Materjały budowlane, wapno, cement portlandzki i t. p. po cenach fabrycznych. — Łańcuchy, po tronki. 19098

Swiadectwa tożsamości (NOWY WZÓ) do nabycia w drukarni 13501-1 Ign. JÄGGERA Lwów, Sykstuska 33